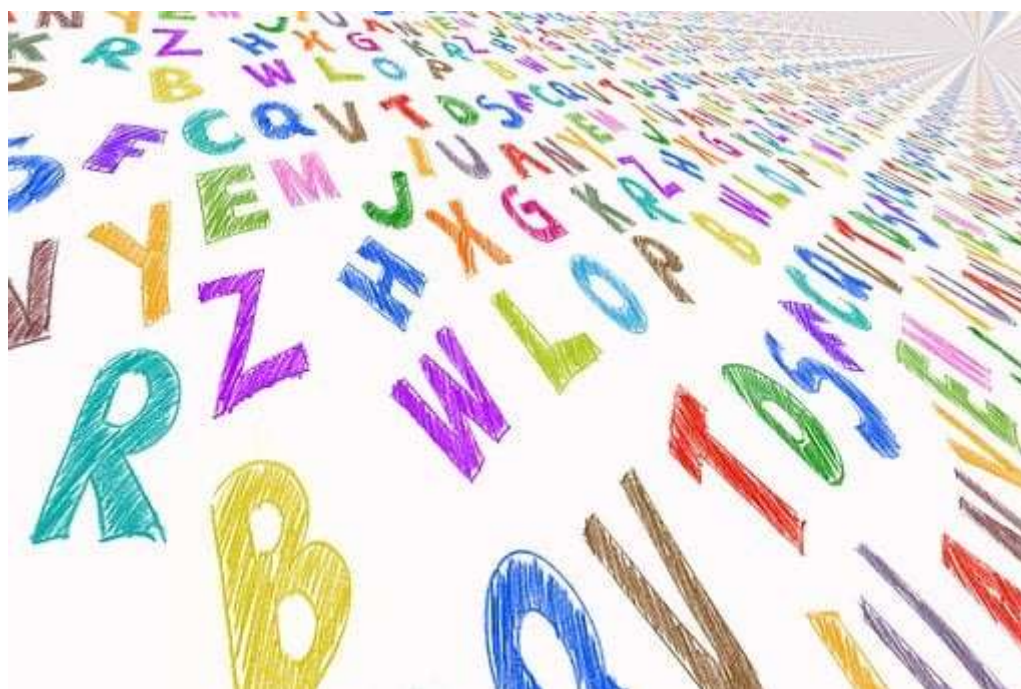

Medzinárodný deň materinského jazyka

21. február je pripomienkou nášho jazyka. *Materinský jazyk, alebo materčina, materinčina, materinská reč je pojem, ktorým sa najčastejšie označuje prvý jazyk, ktorý sa daná osoba naučila vo svojom živote. Podľa niekoľkých iných kritérií môže byť materinský jazyk definovaný, či chápaný ako:*

- jazyk, ktorým na danú osobu hovorila jeho matka, alebo iná osoba, ktorá sa najvýraznejšie podieľala na jej výchove,
- najlepšie ovládaný jazyk (podľa kritéria kompetencie),
- najviac používaný jazyk (podľa kritéria funkcie),
- jazyk, s ktorým sa daná osoba sama identifikuje (podľa kritéria identifikácie).

Vo všetkých prípadoch nemusí ísť o jeden a ten istý jazyk – u väčšiny obyvateľov sveta ide o rôzne jazyky, napr. prvý osvojený jazyk a jazyk najviac používaný je u veľa osôb rozdielny.

21.február je celosvetovo známy ako Medzinárodný deň materinského jazyka (International Mother Language Day) a bol vyhlásený na 30. výročnej konferencii UNESCO v novembri 1999. Hlavnou ideou daného dňa je pripomenutie, poznávanie a precvičovanie materinských jazykov po celom svete.

Materinský jazyk je prvým jazykom, ktorý sa naučíme. Deje sa bez toho, aby sme si to uvedomovali. Väčšina ľudí má iba jeden materinský jazyk. Tie ostatné sa učia ako cudzie. Existujú aj ľudia, ktorí vyrastajú s viacerými „jazykmi“. Väčšinou však nimi hovoria na rôznej úrovni. Často ich tiež používajú inak. Napríklad, jeden z nich používajú v práci a ten druhý doma. To, ako dobre reč ovládame, závisí na mnohých faktoroch. Keď sa ju učíme ako malé deti, obyčajne ho zvládame dobre. Centrum reči v mozgu nám v prvých rokoch života funguje najefektívnejšie. Tiež je dôležité, ako často jazyk používame. Čím viac hovoríme, tým sme v ňom lepší. Vedci si však myslia, že človek nikdy nemôže hovoriť dvoma jazykmi rovnako dobre. Jedna reč je vždy pre nás dôležitejšia.

Všetky kroky na podporu šírenia materinského jazyka prispievajú k rozvíjaniu rozmanitosti a viacjazyčného vzdelávania, ale aj k rozvoju plnšieho povedomia o jazykových a kultúrnych tradíciách. Napríklad, pedagogickí zamestnanci na všetkých stupňoch školského systému majú nezastupiteľné miesto pri zvyšovaní úrovne používania spisovného slovenského jazyka a kultivácie i rozvoja materinského jazyka ako nástroja na zachovanie a rozvoj nášho kultúrneho dedičstva.